

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — — 40 (—30 kor.) | Félévre — — — — — 2,40 (4,80 kor.)
Negyedévre — — — — — 1,20 (2,40 „) | Egy eszám — — — — — 10 (—20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Felhívás

a helycsoportokhoz és befizető helyekhez!

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége
f. é. október hó 14 és 15-én Budapesten

országos vezetőségi értekezletet
tart.

Napirend:

1. A benyújtandó *emlékirat* tárgyalása.
2. Balesetbiztosítási és betegsegélyezési törvény.
3. Szövetségi ügyek.

Az értekezleten minden helycsoport két hivatalos kiküldöttel képviseltetheti magát, befizetőhelyek *egy-egy* taggal.

Az országos értekezlet üléseit a keleti pályaudvar érkezési oldalán levő tanácsteremben tartja.

Pászty Károly,
titkár.

Kiss Miklós,
elnök.

Szegény vasutasok!

A szárnyas kerék birodalmában a reménykedés, a várakozás bimbóját megcsapta a dér. Az őszi szél első fuvalma lepergeti a fáról a leveleket s nemsokára a csupasz ágak maradnak. Beállott a kijózanodás szomoru korszaka. A szóvirágok, a frázisok szinpompája elhalványul és a szomoru valóság szürke köde betakar mindent, de mindent.

Szegény vasutasok!

Már t. i. azok a szegények, akik megrészegedtek az új korszak édes borától és azt hitték, hogy elérkezett ama hajnal, mely az ő napjukat felhozza az égre, mely gyümölcsésé érleli a bimbókat, mely megvalósítja az álmokat és a reménykedéseket, az édes várakozások izgalomteltjes éjszakája után elérkezett a kijózanodás szomoru, szürke reggele fájdalmas csalódással, melynek nyomában a lemondás sötét boruja kullog.

Szegény vasutasok!

Mennyi mindent vártatok ti attól a korszaktól, mely a nemzeti dicsőség és a tulipán jegyében indult meg. Mily elszántan, mily lelkesedéssel vetettétek magatokat a küzdelembe s mily báránytürelemmel lettetek esz-

eszközei annak a politikának, mely győzelmi toron egymás közt, szűk családi körben koncot osztogatott és elétek csak az ígéretések üres tányérját rakta. Meddig bámultok még ebbe a tányérba? Meddig hiszitek, hogy mint az ezeregyj meséiben megterül az asztal magától? Meddig hiszitek még, hogy az a galamb, amit a népszerűség vizén hajókázó gróf Batthyány Noe a maga jól bekátrányozott és vízmentes bárkájából kibocsájt, megsülten a szátokba repül?

Szegény vasutasok!

Valami szentkoronás szövetségbe összecsdítettek benneteket. Azt mondták, hogy tartsatok össze, majd így lesz, majd úgy lesz. Hát lett-e már így vagy úgy? Eddig nem lehetett — mondták — mert a kormánypolera emelkedett urak közül senki se volt a vasutasok igaz barátja. No de most már csak van! Kossuth Ferenc a kereskedelmi miniszter és vezéreitek a Batthyányak, a Lengyelek, a Vázsonyiak, a Bakonyiak meglehetősen rokoni és jóbaráti kötelékben állanak a kormányhatalommal. Hát kaptok-e valamit?

Az országgyűlés összeült, egy hang se emelkedik, mely a ti nyomoruságtoknak volna a szószólója. Egy lépés se történik, amelyre jóakarattal rá lehetne fogni, hogy komoly és a ti érdekekben történt. Jogokat ígértek, mindent ígértek, alamizsnát mutogatnak és — semmit sem adnak.

Szegény vasutasok!

Igen, ti vagytok azok, akik hittétek azt, hogy az üres jelszavakkal összehoztatott, előkelő nevek cégére alatt működő szövetség nem egyéb szembe-kötősdinél, nem egyéb cifra tapasz, melyet a fájó sebre nyomnak azért, hogy elfödje, de nem azért, hogy gyógyítsa.

Ti vagytok azok, akik hittétek a nagyszakállu és leereszkedésben kiváló férfiaknak, akiknek saját egyéni reputációjuk érdekében szükségük volt a vasutas-vezér címre, akik a löversenygyöpon kielégítetlenül maradt sport-szenvedélyüket a ti nyomoruságtokkal való játékkal akarták jóllaktatni, akik

még most sem vagytok tisztában azzal, hogy a vasutasok anyagi helyzetén való segítésnek csak egy utja van: az öntudatos, az osztálytudatos szervezkedés utja, amely nem alamizsnát kér, hanem lépésről-lépésre haladtában birtokába keríti mindazt, amihez jussa van, amelyet nem kikönyörögni akar, hanem kivívni tud.

Mi nem vagyunk sajnálatraméltók. Mi nem hittünk az ígéretések hamis csengésében. Mi tudtuk azt, hogy a vasutas-vezérek csak lépcsőnek használják a vasutas-nyomoruság hátát és míg a ti reményeitek bimbóját levette az ősz első fagyos lehelete, míg ti a szóvirágok, a beváltatlan ígéretek rózsáinak a tövisét fájón érzitek: addig mi büszkén mondjuk, hogy a mi reményünk új bimbókat nyit; mi nem csalódtunk, mi előre tudtuk, hogy titeket megcsalnak, hogy titeket hamis proféták vezetnek a csalódás, a kijózanodás földére. Már ott vagytok, most már tisztán láttok.

Ugyan meglátjátok-e már a helyes utat, amely a célhoz vezet, azt az utat, amelyen mi haladunk, azt az utat, amelyen találkozhatunk?

És ha meglátjátok, ugyan rátértek-e vagy pedig maradtok továbbra is a manátlan pusztában étlen-szomjan tévelygő, a hamis profétáktól vezetett bujdosók, ti szegény vasutasok!

Felhívás a pályáőrökhöz.

Pályáőr-testvérek!

A Magyar Vasutas mai számában szó szerint közöljük azt az emlékiratot, amelyet az egész országból egybesereglett mintegy kétszázötven pályáőr megállapított és amely a legközelebbi napokban kerül a Máv. igazgatóságához és a kereskedelmi miniszteriumhoz.

Pályáőr-testvéreink olvassák végig ezt az emlékiratot és meglátják, meg van benne minden, ami — ha megadják — jelentékenyen javítja mostoha helyzetüket.

De az emlékiratnak csak akkor lehet meg a mindnyájunk által kívánt eredménye, ha pályáőr-testvéreink egytől-egyik mögéje sorakoznak. Ennek pedig külső kifejezője az, ha egytől-egyik belépnek a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe.

Szövetségünk az a bástya, amely mögött a pályőrök megvédhetik jogukat. Szövetségünk az a fegyver, amelynek segítségével kivívhatják helyzetük jobbra fordulását.

Huszezer vasuti alkalmazott, munkás és kinevezett egyaránt van már Szövetségünkben tömörülve. Ez a huszezer tag segítőtársa, támasza pályőr-testvéreinknek, ha belépnek Szövetségünkbe.

A nagy erkölcsi és anyagi erőhöz, amit Szövetségünk a pályőröknek nyújthat, hozzájárul az, hogy valamennyi tagul belépő pályőr teljesen ingyen megkapja hetenkint a Magyar Vasutast (németajkuak a *Fachblatt der Eisenbahner-t*, horvátajkuak a *Hrvatski Zeljeznicar-t*.) A Magyar Vasutasból tudhatja meg a világtól teljesen elzárt pályőr, hogy mi történik a nagy világban. A Magyar Vasutas értesíti híven és becsületesen, hogy mi a sorsa a benyújtandó emlékiratunknak, hogy milyen mozgalmakat folytatnak a többi vasutas-kategóriák. A Magyar Vasutas teszi közzé a pályőrök minden panaszát és minden kívánságát. A Magyar Vasutas képezi az egyetlen összekötő-kapcsolatot az egymástól teljesen elszigetelt egyes pályőrök között. A Magyar Vasutas a pályőr szeme, amelyen a nagyvilágba lát és a szája, amelylyel a nagyvilágba szól.

A saját érdekeit csak úgy istápolhatja a pályőr, ha belép a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe. A mely pályőr pedig ezt megtenni elmulasztja, az nemcsak saját érdekeit tapossa lábba, hanem ámitója az egész pályőr-testületnek.

Ébredjétek, pályőr-testvéreink és sorakozzatok Szövetségünk mocsoktalan zászlója alá!

Amely pályőr-testvértünk Szövetségünkbe akar lépni, az tudassa ezt írásban a Vasuti Munkások Országos Szövetsége központi vezetőségével (Budapest, VII., Rottenbiller-utca 5. sz.). Szövetségünk viszont értesíteni fogja őt, hogy melyik helyicsoporthoz tartozik.

A „MAGYAR VASUTAS” TÁRCAJA.

Forradalom.

Írta: Alexis Alexejev.

A rögtönítélő bíróság folyosóján, amelyre olmos szürkeség feküdt, sok katona gubbaszt. A nagy ajtó előtt, amelynek két szárnya van, ül egy rozzant lócán három ember. A két fegyveres a közöttük ülőt őrzi, de mindkettő bágyadtabb, nyomorultabb, szánandóbb, mint az összebilincselte fogoly.

Ennek a hangja stívit végig a folyosón. Mióta benn az ítéletét fogalmazzák, beszél és nincs senki, aki megállítsa.

... Arra tanítottak, hogy kerüljem, ami fáj látni, mert az idegek ilyenkor megrömbölnék a multat és összetörik a jövőt.

Megfogadtam s örültem a békének, amit körülvettem. Tiszteltem a tanítóm ideálját: a boldog semmittevést, ami örökkévalósággal biztatott.

De felnőttem és az élet zsilipjein én is kirohantam az árral, amely a tág mezőt elborítja szennyes és termékenyítő vízzel és iszapal.

Igen sebesen ragadtak ki a csendes tartalék-medencéből. Ez fáj legelőször. De a fájdalmat nem ismertem el. Gyengeség — mondtam.

De azután magam is többször éreztem, más arcán is láttam. Ekkor kerestem az eredetét és rátaláltam a bűnben...

— De honnan ered a bűn? — kérdeztem — s a pap azt mondta, hogy az emberekben. Ettől kezdve figyeltem az embereket, vigyáztam, hogy az én lelkem ezek érinté-

Ha már a pályőrök többsége belépett Szövetségünkbe, akkor osztálymérnökségenként bizalmiférfit választanak, akik együttesen képezik a pályőrök vezetőjét.

Szövetségünk tagdíja a pályőrök részére havi 60 fillér, amiért a többi kedvezményen kívül teljesen díjmentesen hetenkint megkapják a Magyar Vasutast.

*

Helyicsoportjainknak ebből a számból agitációs példányokat küldünk. A helyicsoportok vezetőségeinek szent kötelessége arról gondoskodni, hogy azokat a példányokat a környékbeli vonalak mentén a pályőrök között kiosszák. Ne legyen egyetlenegy pályőr sem, akinek lapunknak ez a száma ne jutna kezébe.

A pályőrök emlékirata.

Pályőr testvéreink országos értekezletén kívánságait a következő emlékiratban foglalták össze, amelyet a legközelebbi napokban nyújtanak át a kereskedelmi miniszternek:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

A magyar királyi államvasutak pályőröknek nevében bátorodunk Nagyméltóságod elé járulni azzal az emlékirattal, amelynek célja megjelölni azokat az eszközöket, amelyekkel mostoha helyzetünkön javítani lehet.

Az államvasutak pályatesté fölött örködő személyzet szolgálata egyike a legfáradtságosabb szolgálatoknak. Fáraosztó munkákkal és ránkibizott vagyon- és életbiztonságért járó felelősséggel szemben a magyar királyi államvasutak alkalmazottainak legutóbbi fizetésrendezése helyzetünket jóformán érintetlenül hagyta.

A magyar királyi államvasutak alkalmazottainak fizetésrendezéséről szóló 1904. évi XX. törvénycikk a mi javadalmazásunkat azon indoklással hagyta meg a régiben, hogy szolgálati körünk alig haladja meg a napszámomunka körét és nagyrésztünk pedig természetbeni ellátmányban is részesül.

Ezzel szemben bátorodunk felemlíteni, hogy szolgálati kötelességeink messze felülhaladják a napszámomunka körét, mert a pályatestnek minden részét ismerni, a felépítményeknek részletességeit alapos vizsgálat alá venni, a pálya minden alkatrészé-

sétől távol legyen, hogy tiszta legyen. Bujkáltam az emberek előtt.

Szentpétervárt is üres, ásitó utcákon jártam, hogy az ember ismét össze ne kavarja a homlokrétegemet, aniből már régen vájom az ösztönök szárait.

— E mögött, e mögött lesz a lelkem — mondtam magamnak.

Hónapokig tartott ez így s a nyomorúság mindig visszakavarta a homokot, az emberek színt keresték és amikor én elzárkózva újra a fenék után kutattam, mindig többször és fenyegetőbben szólt valami bennem:

— Te megőrülsz Alexej, megőrülsz, meglásd!

Azt gondoltam erre:

— De hát mi az örület? Állapot, amikor a fájdalmak elvesztették fékeiket, amikor az ösztönök csatára kelnek. A harcban is az ösztönök tombolnak, eképp — füztem tovább a sort.

Az öröm repesett bennem:

— Itt, itt fogod megismerni hát az ösztöneid, a lelked nyitját, így érsz el a nagy titokhoz, ami a mindenség vezérlője...

— Tehát meg kell örülni? ... Mondják, hogy az öntudat nehéz virrasztását ilyenkor ernyedten pihen.

— Vagy harcba menjek?

Ez a gondolat jobban tetszett.

— A haldokló ösztönök mily őszinték lehetnek a vég pillanatában!

Ujjongott a lélek bennem.

És ezek a szárnyas ideák gyorsan hajtották bennem a mozgató energiát. Keresztülkasul kóboroltam a Néva két partját.

nek jókarban tartására ügyelni, a vonatoknak szabad és akadálytalan menetére alkalmazott harangjelekre felügyelni a napszámomunkánál nagyobb készséget igényelnek. Hiszen ezen sokirányú szolgálat hibátlan elvégzését, a pályőrök nagyrésze több évi gyakorlata alatt sajátítja csak el és az óriási felelősséggel járó munkát napszámomunka fokára degradálni éppenséggel nem lehet.

Ami a törvény azon indokolását illeti, hogy nagyrésztünknek természetbeni ellátmánya van, ez csak részben áll, de akikre közülünk ez fenn is áll, azok is csak családtagjaiknak vagy fogadott napszámomunkája által bírják ezen természetbeni ellátmány jövedelmezőségét értékesíteni.

Ezenkívül hivatkozhatunk Nagyméltóságod előtt arra, hogy az államvasutak más kategóriájának is vannak mellékilletményei és a fizetésrendezés, dacára annak, mégis nagy lényegében bizonyos előnyöket biztosított ezen kategóriáknak.

De ha még fennállana is a törvény azon indokolása, hogy szolgálati cselekményünk nem haladja meg a napszámomunka körét, ez esetben is a fizetésünk maximuma oly kicsiny, hogy intézetünk sok helyen és számos esetben napszámomunkásoknak is sokkal többet fizet, le sem számítva a fizetésünkben hivataltól levonandó különböző járulékokat.

Ehhez hozzájárul még a mi speciális szolgálati helyzetünk, amely elszigetel bennünket a társadalomtól és a létfenntartáshoz beszerzendő élelcikkek beszerzését is megnehezíti.

Meg vagyunk győződve, hogy az itt felsorolt indokok alapján Nagyméltóságod módot fog találni arra nézve, hogy a pályőrök ezrei is részesüljenek immár éveknek hosszú sóvárgó reményeége után az állam jótéteményeiben. Ez és sorsunk elviselhetlensége bátorítanak fel bennünket arra, hogy nehéz helyzetünk javítása érdekében ezen emlékirat keretében adjunk kifejezést Nagyméltóságod előtt kívánalmainknak.

Kérjük nagyméltóságodat, hogy a kívánalmainkat jóakarattal figyelembe venni és azokat meg is valósítani sziveskedjék.

Kívánságainkat következőkben van szerencsénk felsorolni:

I.

Az 1904. évi, államvasutak alkalmazottairól szóló fizetésrendezési törvény azon ren-

A Téli-palota előtt már éreztem zsibbadni az inaimat.

Sötét volt, a kozák patrolyt is alig ismertem meg, amint elém toppant. A káplár rám riadt: — Atyuska, mi a patvart keresel te itt! Döntöttem.

Hát harcolni fogok.

De ez a pillanat megérlette bennem az elhatározást, nem rohantam meg a vad, sörényes legényeket.

Inaimba valami kéjes reszketés szállott alá és én durván ránevetve az örségre, megfordultam. Megeredt valami hajtó erő bennem, amely szünetlenül kiáltozta bennem: — Előre, előre!

Hátul megcsörrentek a fegyverek, a lovak odapattogtatták a tér kockaköveihez a patkójukat, aztán rövid kemény vezényszóra megindultak utánam.

Olyan volt ez, mint friss, napsugaras felébredés.

— Ohó! Vigyázz! Az örömeimet közelre jöttek megzavarni a lovasok.

Itt voltak, mögöttem, a hátam mögött, megsuhant a vezető korbácsa. Sebesen jöttek. Két golyó is elsüvöltött mellettem, de mire a dörrenés megrázta a csendes mellékutcákat, én hirtelen a földre vettem magam.

Már ravasz is voltam.

A kozákok elgaloppoztak felettem. Majd a saroknál megálltak s a káplár közönyös hangon odaszólt a többinek:

— Mehetünk tovább, ennek vége már.

— Meghalt? — kérdezte később a nagy tömeg körülöttem. Egy orvos felemelt s a lámpa alatt megnézett.

delkezése, amely az államvasutak szolgálatát kétféle minősítés szerint osztotta be, különbséget téve a szolgálati ágai között, törvényhozásilag intézkedni kegyeskedjék, hogy ez hatályon kívül helyeztessék és a pályáör-személyzet a többi szolgálati ágakkal egy szolgálati minősítésbe soroztassanak.

Indokolás. E kérésünket bátorodunk azzal indokolni, hogy a fizetésrendezés előtt érvényben levő illetmény-szabályzat sem helyezett bennünket külön szolgálati minősítésbe és most, midőn a megélhetési viszonyok folytonosan nehezebbek lesznek és az előbbeni szolgálati kötelezettségeinkkel szemben, a forgalom emelkedésével a mi szolgálati kötelezéseink is folytonosan emelkednek, tehát semmiképpen sem méltányosság az, hogy az államvasutak többi szolgálati ágakkal szemben mi külön szolgálati minősítésbe soroztassunk.

II.

Illetményeink szabályozására kéréseink a következők:

Ha Nagyméltóságod, illetve a törvényhozás akarata a fizetésrendezés általunk fentebb rendelkezéseit hatályon kívül helyezni kegyeskedjék és amennyiben a jelenlegi fizetésrendezési törvény reformáltatnák, az őrszemélyzet fizetését a többi szolgálattal egyenlő módon megállapítani sziveskedjék.

Jelen emlékiratunkban nem terjeszkedünk ki a fizetésrendezésnek megállapított minimum- és maximumára, mert a többi szolgálati részéről e tekintetben elég nyomós indok és felterjesztés fekszik Nagyméltóságod előtt.

A napidijas pályáörök napidiját 3 koronában kérjük megállapítani.

Indokolás: Ezen kérelmünk indoklásául röviden csak azt hozhatjuk fel, hogy a fizetésrendezés által csak a kezdőfizetés tekintetében jöttünk egy igen csekély és jelentéktelen fizetésemelési előnybe, de a fizetésünk maximuma az előbbeni illetmény-szabályzatban is megállapított maximuma megmaradt.

Minden vasuti alkalmazottnak, így nekünk is életcélunk, hogy nehéz és fáradságos szolgálatunk után, ha nyugdíjban részesülünk, oly nyugdíjat élvezhessünk, amely elegendő nyugodalmas és gond nélküli megélhetésre.

A folytonosan emelkedő drágaság folytán, a mai megállapított fizetési maximum szerint, ez ki van zárva még akkor is, ami ritkaság, hogy teljes fizetésünkkel megyünk nyugdíjba.

E kérdés megoldásával Nagyméltóságod évek óta hangzottatott kérelmünknek tesz eleget, mert a méltánytalansággal volt az határos, hogy bennünket pályáörök, kik szintén hűségesen és buzgón feleltünk meg mindenkor szolgálati kötelezéseinknek, fizetésrendezéskor a többi szolgálati ágakkal szemben nem részesültünk egyenlő módon a fizetésrendezés áldásaiban.

A napidijas örök részére a mai viszonyok közt megállapított 1 kor. 80 fillér oly csekély illetmény, hogy a legszükségesebb élelmiszerek beszerzése is csak szűk korlátok közt lehetséges.

III.

A fizetésünk rendezésénél kérjük még továbbá tekintetbe venni következőket:

Az új illetmény-szabályzatnál kérjük az öt évtől tizenöt évig szolgáló őrszemélyzetet a jelenlegi szolgálattal III. fizetési osztály második rangfokozatába (800 korona), a tizenöt éven felül szolgáló őrszemélyzetet a jelenlegi szolgálattal III. fizetési osztály első rangfokozatába (900 korona) beosztani.

Indokolás: E kérésünk teljesítésével részben megszüntetné Nagyméltóságod azt az anomáliát, amely ma az őrszemélyzet között szolgálati évek tekintetében, a fizetés terén van.

De másrészt lehetséges volna, hogy mindazon kártársaink, kik a közeljövőben, hosszú és fáradságos szolgálat után kénytelenek nyugdíjba menni, oly nyugdíjat élvezzenek, ami némileg elegendő a megélhetésre.

IV.

Illetményeink szabályozására kéréseink továbbá még a következők:

Oly pályáörök, kik a felügyeletük alatt álló pályatesten gazdálkodást nem folytatnak, beleértve a mozgóöröket, amely gazdálkodás alatt legelő használat nem értendő, havi 10 korona helyi pótlékban részesüljenek.

Kérjük továbbá mindazon pályáöröket, kik az országot mellett sorompókat kezelnek, szintén 10 korona pótlékban, a többi sorompó-kezelő pályáöröket pedig 5 korona havi pótlékban részesíteni sziveskedjék.

Indokolás: E kérésünket bátorodunk követ-

kezőkkel indokolni: E pótlékban az altiszti rangfokozatban levő pályafelügyelők is részesülnek, holott a pályafelügyelők ott, ahol mi, nagyrészt ők is részesednek természetbeni élvezményben.

E kérésünket indokolhatjuk azzal is, hogy szolgálatunk sokoldalúsága mellett, sok esetben az élet- és vagyonsbiztonság érdekében kénytelenek vagyunk családtagjaink munkáerejét is igénybe venni, pl. ha a pályáör a vonalon van elfoglalva, a családtagjai zárják le a sorompókat, vigyáznak a harangjelzésre és más egyéb fontos körülményre.

V.

A szolgálati időnk beosztására kéréseink következők:

A mai viszonyok közt a szolgálati teendők végrehajtása oly sok teendőt halmaz reánk, hogy a jelenlegi körülmények között, midőn 14 órai szolgálat után is 12 órai pihenőnk van, azt végrehajtani csak látszólagosan tudjuk.

Ehelyett kérjük ott, ahol a szolgálat folytonos, a szolgálati időt, az eltöltött szolgálati idő után egyenlő pihenőben is részesíteni. Például 24 órai szolgálat után egyenlő 24 órai pihenő járjon.

A blokköröknél kérjük a szolgálati beosztást 12 órai szolgálat után 24 órai pihenőben megállapítani.

Az összes vonalakon pedig kérjük legalább a 8 naponkénti szabadnapot az őrházunknak kérés nélküli elhagyásával, amely eltávozási engedelem csak abban az esetben vonható vissza bizonyos időre, ha a pályáör a szabad nap leteltével szolgálatra nem jelentkezik.

Egyben kérjük Nagyméltóságodat évente részünkre is 14 napi szabadságot engedélyezni kegyeskedjék.

Indokolás. Jelenlegi szolgálati időnknek, nagyságának káros hatását úgy szerveztük, mint a szolgálatban megkívánandó éberségre, Nagyméltóságodnak szükségtelennek tartjuk indokolni. Európai műveltségű orvostudósok, jogtudósok már régen megállapították azt, hogy a túl hosszú munkaidő, különösen a vasuti szolgálatban, melynek minden ága a figyelemnek szakadatlan éberségét követeli, a szervezetünket kimeríti és szolgálatképtelenné teszi. Annál inkább fennáll nálunk ez az eset pályáöröknél, akik

— Egy pár fekete folt a hátán — mondta — és irgalmatlan kézzel megtápogetta a néhány zuzott testrészemet . . . alkalmasint kozakok . . .

Néhány kifakadás röppent el a körülálló szájából.

— Vandal-tigrisek ezek, nem emberek.

— A kormányon a démonok, ezek eresztik ránk a szörnyetegeket.

Mindenkinek volt véleménye a dologról és mindenki elkeseredett, sötét volt, mint az éjszaka, amely körülfogta fátyolával a csoportot. De néhány fiatalember hallgatott, hallani lehetett, ahogy összeszorították a fogaikat.

— Hát ne kiáltson az Ég boszút reánk, akik türünk, meghuzzuk magunkat? . . .

Egy hófeju öreg szólt így, a hangján végigrezgett a meddő reménykedés.

A diákok szeme fölesillogott, néhány ember tekintete összevillant s halkán megszólalt egy pelyhes állu legény:

— Talán ma feloldjuk magunkat.

— A felső Nyewszkin két óra múlva el-sötétülnek a lámpák . . .

— Ott leszünk.

Mindnyájan így feleltek, tompán, mint esizmájuk kopogása a havas járdán, ahogy szétoszlanak.

Alig vártam a két órát.

Sokáig néztem az utcát, az egyenes utat végtől végig. Csak a néhány lámpa villogott végig rajta, mint egy kinyújtózott tűz-kigyó. Senki sem volt az úton, a mellék-utcák is üresek, én magamra maradtam két hallgatag férfival.

Mindháromunk lelkén nehéz testtel ült meg valami.

A fehér, havas köpenyü halál jött el be-mutatkozni.

Közeledtekor megreszket a levegő s mindenki tüdeje olyan nehéz.

Most jött néhány csendes ember. Velünk hallgattak s hallgatózott, várakozott az utca, csak a hó nyöszörgött a lassan sorakozó lépések alatt.

Az utcán most fekete árnyékok surrantak végig s a nyomokban elhunytak a lámpák. Mi is elindultunk, hosszan belenézünk a prospektbe, amelybe mind távolabb, mind távolabb nyult bele a komoly éjszaka.

Kitört egy fiatal lélek mellettünk:

— Vagy szabadon jövök vissza! . . .

— Vagy . . .

A vén lakatos ezzel befejezte az összes számításokat.

Éles hang suhant le hozzánk a sötét lámpák, az alvó kapuherkulesek között. Elnyújtott hang, amelylyel az élet is elszakad.

A sok ember megállott.

Mindenki megszólal, de még mindenik hang félénk, fázékony.

— Ottan testvérünket gyilkolják!

— Előre!

Két erős torokból ömlött ki ez a láva, amely néhány perc alatt felgyújtotta az utcát. Mindannyian — már sokan voltunk — előre mentünk.

Az egyik prefektura kapuja most nagy robajjal kinyílt és innen is, meg a többi utcáról kozakok futottak elő.

A lórobaj, a fegyverzörgés egybeolvadt a türelmetlen kiáltásokkal, melyek mind

hangosabbak, mind élesebbek, metszők és merészek lettek.

Lövések ropogtak, a szavak vadakká, állatiasakká kezdtek válni.

Egy darabig mozdulatlanul álltam és tekintetemmel belefurtam magam a küzdők közé, a feketeség káoszába.

A tömeg összekeveredett s mint két sötét felhő, csak villámaik jelezték, hogy érintkeztek, egymásra találtak.

Valami forró füst csapott az orromba, ami elégette egy pillanatra a tekintetemet. A gomolygó testtömegek közeledtek én-félem és meleg vért éreztem a kezem fejére fröcscseni.

Azután — én is vadul kiáltottam valami nagy átkot —, mire, nem tudom és én is rohantam előre.

Ime, már örjöngeni kezdtem.

Mögöttem és előttem lövöldözve keveredtek össze gyalog kozakok lerongyolt ruháju polgáremberekkel. Velük verekedtem.

Együtt sirtam, ordítottam, hörögtem a sebesültekkel. Az öntudat érzései megolvadtak bennem s tombolt a halló, látó, érző erő, új indulatokkal úgy, mint még sohasem. Oh, ez szép volt . . .

. . . Egy eltorzult arcu katona reám emelte a kezét, melyben a szeges ostor szíjjai fénylettek, mint Meduza-fej üstöke.

Ömlött kitégult torkomból az élet dühe, megragadtam a csatakos köpenyt s egyik kezemben kacagva villant meg az olcsó konyhapenge.

Újjaimat előntötte a vér, fejemet isteni kábulás . . .

. . . Nem emlékezem már a többire. Apró

nem rendelkeznek még annyi pihenő idővel sem, amennyi időt szolgálatban eltöltünk.

A blockörök munkaidejének fenti szerinti megállapításánál kérjük tekintetbe venni, hogy a blockörök oly erős forgalmu vonalokon tesznek szolgálatot, hogy mindenképpen méltányos, hogy blockör kartársaink ezen kérelme teljesíthessék.

Nyolc naponkénti teljes szabadnapot és őrházunknak ez időre való elhagyását indokoljuk avval, hogy mi, akik a pályatesten teszünk szolgálatot, jóformán ki vagyunk zárva minden társadalmi érintkezésből és egyes-bajos dolgainknak lebonyolításában, csak esetlegesen közeli városokban lehetséges, ma nagy részben meg vagyunk akadályozva.

Rendes évi szabadságunknak kérelmére, hivatkozunk Nagyméltóságodnak más szolgálati ágaknak e tekintetben kiadott rendelkezéseire, kérjük ezt, tekintve a mi speciális helyzetünket, mi ránk fokozatosabb mértékben kiterjeszteni.

VI.

Szolgálati egyenruhánknak viselési idejére kéréseink következők:

A jelenleg élvézett egyenruhánk viselési időtartama szállítassék lejjebb egy évvel és nyári vászon-nadrág, továbbá évenként egy pár cipő és két évenként egy pár csizma utalványozása engedélyeztessék.

Indokolás. Kérésünket bátorítjuk következőkkel indokolni:

A jelenlegi időtartamra megszabott és adott egyenruha, tekintve a pályatesten sokkal erősebben érezhető zord időjárást és tekintve, hogy foglalkoztatásunk a ruha szakítását vonja maga után, a jelenlegi ruha-utalványozásunk nem elegendő és számos esetben kénytelenek vagyunk sajátunkból fedezni.

Azon kérelmünknek, hogy részünkre nyári nadrág, cipő és csizma is adassék, az első indokolható avval, hogy a jelenlegi nadrágban a nyári évszakban teljes lehetetlenség szolgálatot tenni, a másik két kérésünk indokolása az, hogy a pályatestnek nyáron a kavicsokon és köveken való napi többszöri bejárása annyi lábbeli rongálással jár, hogy illetményünkben jelentékeny összeget kell áldozni e célra. Ugyiszintén télen a pályatestnek hóban-vizben való bejárása is nagy részben elősegíti lábbelink tönkretételét.

pillanat-reflexiók cikáznak át csak, — itt, ahol most oly csodásan tiszta, könnyű minden...

... A tömeg lassan engedett, de én visszaparancsoltam a harcot.

— Vissza, vissza a harcba!

— Éljen a forradalom!

— Forradalom! — válaszolt a tömeg. Ez új volt, ez szent volt előtte, győzhetetlen messiás, mely ime itt van, megérkezett.

Néhány tétovázott és én éreztem bensőmben egy új feltámadást, a brutális zsarnok ébredését.

Most tudom, mik voltak ezek a nagy érzések.

A zárok pattogtak le egymásután s megnyílt előttem a benső valóm.

A munkásvezér messziről kiáltotta:

— Testvérek, fegyverre, a harc után béke és győzelem lesz!

Az emberek ujjongtak. Én, amint véresen egy lámpaszlophoz támaszkodva, éreztem visszatérni az öntudatot a zsibbadt testbe, tagadtam.

— Béke nem lesz soha. Vagy bűn lesz a béke: a gyávaság, az öntudat mocsara... Büntelenem a harc után, hanem a harcban és a vér között és általa leszünk.

... A katonák győztek. Elkerültem a fogásot s kinn állottam reggel a város előtt a sikon, amelyen vég nélkül, horizont nélkül feküdt dermesztő nyugalomban a hó.

Fehér, csönd...

És az én lelkem nem akart ebből látni semmit, ebben vadul kavarogtak a felkeltezt ösztönök démonai s nincs, nincs, ami megnyugtassa őket...

VII.

Kérelmünk kiterjed még a pályatest mellett elterülő földeknek egyenleges és tisztán a pályáörök által élvezendő használatára.

A mai viszonyok közt a pályatestek mellett elterülő földek, amelyek az államvasutak tulajdonát képezik, csak részben adhatnak a pályáörök használatára és nem egyenlegesen osztatnak ki.

Jövőben kérjük Nagyméltóságodat arra, hogy ezen földterületek kizárólagosan csak pályáöröknek adassanak, beleértve a mozgóöröket is. Az egyenleges felosztás pedig a vonalrész szolgálati idő tekintetében három legidősebb pályáör és az üzletvezetőség, illetve az osztálymérnökség három kiküldöttje által egyenlegesen történjék.

Kérésünk kiterjed továbbá arra is, hogy oly pályáörök, kik földhasználattal bírnak, szolgálati érdekből és büntetésből csak terményeinek betakarítása után helyezhetők át.

Kivételt képezne azonban, ha a pályáör szolgálati hanyagságával balesetet idéz elő és a pályatestnek őrzetére gyöngének bizonyul. Ez esetben használatra kapott földekben befektetett érték, az áthelyezett pályáör által vászaltott három pályáör és az osztálymérnökség kiküldöttjei által közösen megállapított érték, az új pályáör által a távozó pályáörnek megtéríteni tartozzék.

Indokolás. Hogy a pályatest mellett elterülő földek csak a pályáörök által használtassanak, ez oly természetes jog, hogy miután a pályáör, aki egész életét a pályatest mellett tölti el, hogy e jogra formászerűen csak ő tarthat igényt.

A földek használatának egyenlegesen való kiosztása, azt hisszük Nagyméltóságodnak is elvét képezi, hogy e tekintetben senki előnyben és ez által meg nem érdemelt haszon élvezetébe jusson. Eppen ezen indokból kérjük, hogy a felosztás végrehajtásánál mi is képviselve legyünk.

Ami a büntetésből áthelyezettek kérdését illeti, ez a méltányosságnak oly kis foka, amelyet az áthelyezés büntetésével sujtott pályáör méltányosságból is megérdemel.

VIII.

Az őrházainkra nézve, mely családi lakásunknak is szolgál, kérésünk a következő: Az őrházak mellé mindenütt szolgálati őrhelyül ugynevezett őrbódék emeltessenek, miután a mai őrházak családi lakásul is szolgálnak.

Indokolás. E kérésünk indokolására vagyunk bátrak a következőket felhozni:

A pályatest mentén levő őrház tulajdonképpen a pályáörnek lakásul szolgál, de miután a felváltás végett a mozgóörök is tesznek az őrháznál szolgálatot, ezek is kénytelenek a harangvezeték felhuzása, a harangkönyvbe való beírások végett az állandó ór lakásába ki- és bejárni és ez nemcsak az esetleg nappal pihenő állandó ör zavarásával, de éjjel még a pályáör családja pihenésének bolygatásával is jár.

Kiemeljük e kérésünkkel azt is, hogy emberi érzelmeinknek adunk kifejezést akkor, mikor kérelmünk kiterjed oda, hogy családi hajlékunkban senki által ne zavartassunk.

IX.

Az őrházak építésénél és újjáalakításánál kérjük tekintetbe venni, hogy mostani lakásaink különösen nagyobb családdal rendelkező pályáöröknek kicsiny és szűk. Kérjük ezeket lehetőség szerint nagyobbra vagy két szobával építeni.

Indokolás. E kérdés fokozatos megoldása átlagosan lényegtelenül terhelné intézetünk kiadásait és nyomoruságos lakásviszonyaink, a szociális életkörülmények és a higienia szabályainak megfelelően meg lenne oldva.

Az egészséges lakásviszonyok és az embereknek szükséges levegő-terület, mindezek a mai kor követelményei közé tartoznak, amely elől az államvasutak, mint modern intézmény nem térhet ki.

X.

Kérésünknek igen jelentékeny pontjait képezi az, hogy a rendkívüli vonatok értesítése

és a pályatestnek fű és hó tisztításától fel legyünk mentve, továbbá a vonal vizsgálati táblák kihordása, illetve a vonal-vizsgálat a vonat-forgalom körülményeinek megfelelően szabályoztassanak. Mindezen szolgálati követelményeinknek csak családi segítséggel vagy csak részben tudunk megfelelni, ami bennünket sok esetben igazságtalan rendbüntetéssel sujt.

Indokolás: A rendkívüli vonatok értesítése, amely rendkívül nehéz és e mellett sok esetben szükségtelen munkát ró reánk, a telefon-vezetéknek mindenütt való bevezetésével ezen szolgálati kötelességeink teljesen feleslegessé válnának.

Midőn a közigazgatási szolgálat minden szervében már bevezették a telefont, akkor a vasut, amelynek elsősorban érdeke, hogy a forgalom akadálytalan lebonyolítása a modern technika vívmányaival biztosítottassék, ezen kérésünk tehát nemcsak egyéni, hanem intézeti, illetve a vonal és vonat biztonsági szempontból is szükséges. A vonatforgalom biztonsága is csak nyer általa, ha a pályáör a vonatindító állomásokkal a telefon útján értekezni tud.

A fű- és hótisztítás munkájának kötelessége reánk oly időt elvevő kötelességet ró, hogy vonal és vonat biztonsági felügyeleti kötelességeink ezáltal veszélyeztetve vannak, míg ellenben, ha a pályamunkások végzik ezt, miután ők egy-egy vonatrészen többet vannak, tőlük kevés időt vesz időközönként igénybe.

A vonat vizsgálati táblák kihordását, illetve a vonal-vizsgálat szabályozását úgy kérjük, hogy két személyszállító vonat közötti rövid időközben ne kelljen vonal-vizsgálatot tartani, mert ez felesleges és egyben semmi célt nem szolgál.

XI.

További kérésünk a következő:

A pályáöröknek egy általuk közösen meghatározott napon és időben álljon egy pályakocsi a rendelkezésükre, mely a legközelebbi állomásról az élelmi cikkeket a vonalon végigszállítja.

Indokolás: Ezen kérésünk indoklásául bátorítjuk felhozni, hogy különösen oly vonalrészekben, ahol megállóhelyek nincsenek, de meg ott is, ahol a nehezebb súlyt képező cikkek, mint pl. egy zsák liszt és egyéb ilyen nehéz nélkülözhetetlen cikkek hazaszállítása a keskeny pályapadkán nehézségekbe ütközik, ezen kérésünk igazán nélkülözhetetlen szükségét képezik.

XII.

Kérésünk kiterjed továbbá arra is, hogy helyi érdekű vasuton 300 darab talpfát, fővonalon pedig 200 darabot 10 fillérjével kapjuk.

A talpfáknak megvételi joga pedig első sorban a pályáöröké legyen.

Indokolás: E kérésünknek indoklásánál újból utalnunk kell, különleges szociális helyzetünkre és e jogot azért kérjük első sorban részünkre biztosítani, mert a pályafentartás többi alkalmazottai rendelkeznek oly viszonyokkal, hogy céljaikra szükséges anyagot intézetünkötől önköltségi áron az állomásokon is beszerezhetik.

XIII.

Szabadjegy és bevásárlási könyvekre vonatkozó kérésünket következőkben kérjük. Minden pályáör legalább hat bevásárlási könyvet és igényjogosult családtagjai évenként négy szabadjegyet kapjanak.

Indokolás: E kérésünket indokoltá teszi azon körülmény, hogy különösen a nyári hónapokban, mikor nagyobb mennyiségű élelmi cikkek beszerzése lehetetlen és a vonalon semmiféle szükségleteinket beszerezni nem vagyunk képesek, legalább hetenként kétszer szükséges, hogy a bevásárlóhelyre utazzunk. Mi, akik a világtól elzártaan élünk, tudjuk csak azt felfogni, hogy mi az sok esetben, ha nélkülözhetetlen élelmi cikke volna szükségünk és nem áll rendelkezésünkre.

Családtagjaink szabadjegy számának fel-

emelését szintén indokoltá teszi az, hogy családtagjaink is szintén nem élvezhetik a társasélet örömeit, rokonaikat és hozzátartozóikat több ízben is kereshessék fel.

XIV.

Kivánságaink lényeges pontja továbbá, hogy intézetünk internátusai középiskolai internátusokká kibővítsenek, amelyekben gyermekeink a mai díjfizetés mellett középiskolai tanulmányaikat folytathassák.

Indokolás: E kivánságunk kulturális tekintetben oly lényeges és fontos, hogy bátran merjük remélni, hogy kérésünk még indokolás nélkül is meghallgatásra talál.

A pályőrök legtöbbjei oly helyeken tesznek szolgálatot, ahol középiskola nincs és sok helyen, ahol van is, a vonat-közlekedési idő nem esik össze az iskolai tanidővel és így tanulni vágyó gyermekeinknek tanítása csak némi magánvagyonnal rendelkező pályőröknek lehetséges.

Azt hisszük, hogy első sorban fontos kulturális állami érdek az, hogy ezer és ezer család gyermekei elől a tanulás lehetősége el ne legyen zárva.

XV.

Nyugdíj-ügyünkre nézve kivánságaink a következők:

A mai 36 év helyett 25 évben állapításuk meg a szolgálati idő.

Az ideiglenes és napidíjas minőségben eltöltött idő a nyugdíjban, kellő utánfizetés mellett, mindenkor beszámíttassék.

Indokolás: Kivánságunk indokolására következőkre szoritkozhatunk:

A forgalom folytonos növekedésével szemben a mi szolgálati kötelességeink is emelkednek és annak pontos és kötelességteljes végrehajtása mellett harminchat évi szolgálati idő kitöltésével teljesen megrokkanna kerülünk ki, hogy fáradságunknak egyedüli gyümölcsét, a nyugdíjat vagy rövid ideig vagy egyáltalában nem élvezzük.

Érthető tehát a mi részünkről, hogy dacára a nehéz megélhetési viszonyoknak, mi nem zárkozunk el e kedvezmény megadása esetén, hogy nagyobb nyugdíjjárulékot is fizessünk.

Ami kivánságunk második részét illeti, ez a legnagyobb méltányosság, hogy napidíjas és ideiglenes minőségben eltöltött időnk a nyugdíjban kellő utánfizetés után betudassék, mert nagy részünk úgy is huzamosabb időt tölt el, mint munkás, az intézetünknel.

XVI.

A mozgóőrökre vonatkozólag kivánságaink a következők:

A mozgóőrök valamennyien látassanak el a vonalon lakhelyül szolgáló őrházzal.

Indokolás: E kívánalmaink indokolásául bátrak vagyunk felemlíteni, hogy a mozgóőrök helyzete az állandó őrházzal bíró órénél sokkal nehezebb, mert míg az állandó őr szolgálatának letelte után esetlegesen mindjárt pihenőre térhet, addig a mozgóőrök nagy része a szolgálatuk letelte után a legközelebbi községbe való hazamenetellel eltöltnek három-négy órát, ami pihenésük rovására megy. Ugyanezen körülmény áll fenn a szolgálatból való kijövésnél is, úgy, hogy az őrházzal nem bíró mozgóőrök, ha a közlekedési viszonyok elég jók, még akkor is alig pihennek két-három óránál többet.

XVII.

Betegsegélyző, illetve betegségi eseteinkben a következő kivánságainkkal bátorokdunk előállani:

A pályaeorvosainknak fekvő betegeknek látogatására mindenkor rendelkezésére álljon egy hajtány és ha a legközelebb fekvő állomást értesítjük, hogy a pályaeorvost részünkre küldje ki, ezt azonnal fogantatani tartozzon, ugyancsak számunkra a gyógyszeres kiküldését is.

A kórházba utalt betegeknek hordágy álljon rendelkezésre és a pályakocsin vitessek be a legközelebbi állomásra.

Indokolás: E kivánságunk mind az em-

beri humanizmusból eredők, tehát indokolni szükségtelennek tartjuk.

XVIII.

Kivánságainknak végén fel kell hívni az általános igazság szempontjából, hogy a pályőrök tiltassanak el attól, hogy felelőseiknek — akár ajándékba, akár pénzért — élelmicikket vagy bármit szállítsanak.

Indokolás: Ezen kivánságunkat a következőkben bátorokdunk indokolni:

Lehetséges, hogy ha ezen kivánságunk teljesül, talán számos társunk jogtalanul el-esik egy pár korona haszontól, de általánosságban kizáródik az, hogy különösen a felelőseik részéről, aki velünk napi érintkezésben van, bárki hátrányára az illető kedvezménybe részesítse.

XIX.

Kérjük továbbá, hogy a hid-, szertár-, éjjeli, nappali, kapu-, sorompó- és pénztári őrök szintén a szolgaszemélyzet kategóriájába soroztassanak.

Indokolás: Az őrszemélyzet minden szolgálati ágai szintén nem részesültek az 1904. évben fizetésrendezésben. Ezen szolgálati ágak annál súlyosabban érzik megélhetésük nehézségeit, mert éppenséggel semmi mellékes kedvezményben nem részesülnek. Tisztán csekély fizetésükre vannak utalva, amely a mai drágasági viszonyok között sem megélhetésre, sem egyéb családi kötelezettségeinkre nem elegendő. Biztosan reméljük, hogy Nagyméltóságod mindezen körülményeket tekintetbe fogja venni annál is inkább, mert csekély létszámunknál fogva fizetésemelésünk alig érinti az államháztartás kiadásait.

XX.

Bánásmód tekintetében kívánjuk, hogy felelőseink részéről a bánásmód mindenkor és minden esetben humánus és emberi legyen és különösen a rendbüntetések kihallgatás nélkül semmiféle esetben adhatók ne lehessenek.

Felelőseink elleni panasz esetén pedig panaszunkra kapott orvoslást nekünk is tudomásunkra hozzák.

Indokolás: Két első kivánságunkat szükségtelennek tartjuk külön indokolni, már azért is, mert ez magában hordja már nemcsak az emberi humanizmus következményeit, de szolgálati buzgóságunkra is hatással van.

Utóbbi kivánságunkra azonban — sajnos — ki kell emelnünk, hogy legtöbb esetben, még ha súlyos esetekben is emelünk panaszt felelőseink ellen, ha csak az intézet érdeke is nincs veszélyeztetve, a sérelmünk orvoslásáról bennünket hivatalos uton nem értesítenek.

Ezen állapotok mellett a sértett alárendelt személyzet legtöbb esetben elkedvetlenedik és szolgálatát nem buzgósággal teljesíti, sőt hasonló esetekben, midőn netán az intézet érdeke is kockán forog, nem tesz jelentést.

XXI.

Végül emlékiratunk végén mi, pályőrök külön is kell, hogy csatlakozzunk az összalkalmazottak által már évek hosszú sora óta hangoztatott szolgálati pragmatika kérdéséhez, amely kérdés megoldása immár elodázhatlan kérdéssé nőtte ki magát.

Indokolás: E kérdés indokolásául a Nagyméltóságú kereskedelmi kormány előtt annyi nyomós indok fekszik, hogy mi ezt külön indokolni szükségtelennek tartjuk.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

Ezekben bátorokdunk a magyar királyi államvasutak pályáöreinek általános helyzetének javítására vonatkozó kéréseinket Nagyméltóságod elé terjeszteni.

Ha kérelmeink látszólagosan sok kérdést karolnak is fel, de azok lényegében való megvalósítása az államháztartás nagyobb megterhelhetése nélkül is megtörténhetik.

Midőn kérésünket Nagyméltóságod elé vesszük ezen emlékirat keretében, ismételtén kérjük Nagyméltóságodat, hogy tekintve

azt, hogy az 1894. évi fizetésrendezés keretében helyzetünk lényegében nem változott, azt teljesíteni kegyeskedjék.

Évek hosszú során át vártuk mi is a fizetésrendezés áldásait, de az utóbbi fizetésrendezés nem hozta meg.

Mindezen körülményeket Nagyméltóságod szives figyelmébe ajánlva, maradtunk

SZEMLE.

Sztrájkhírek.

Ismét sztrájkhírek járnak be a napilapokat. Akárcsak két és félesztendővel ezelőtt. A reporter-fantázia sok nyugtalanító jelet lát a vasutas-világban és azokat sztrájkveszes elemmé fujja föl. Egyebek között Szövetségünk országos vezetőségi értekezletében is ilyen jelenséget lát és ezt is a sztrájkveszedelemmel hozza összeköttetésbe.

Ezeket a riasztó híreket egyszerűen intézhetjük el. Még nincs sztrájkveszedelem. A szentkoronás szövetség tagjai még alázatos hivi a kormánynak és még alázatos szolgálói gróf Batthyány Tivadarnak, a kormánynak eme oszlopos támaszának. A mi Szövetségünk pedig csak a kivánságainkat tartalmazó emlékirat végleges megállapítása végett tartja vezetőségi értekezletét. Szó sem lesz ott sztrájkrol.

Egyelőre tehát falra festett rém a polgári napilapok minden sztrájkhíre. Azonban, ha a kormány ridegen elzárkózik a vasutasok jogos és szerény követeléseitől, akkor bizony fuccs lesz a kormánypártiságnak, abba gróf Batthyány hatalma eloszlik, mint a buborék és akkor — nos, akkor nem állunk jót semmiért sem.

De azt megmondjuk jó eleve: ha — amit nem kívánunk — ismét sztrájkra kerül a sor, akkor ez a sztrájk nem fog olyan hebegurgyán megindulni, mint az 1904-es és nem fog olyan pipogyán végződni, mint az végződött.

Sapientia sat! . . .

Jó éjszakát, Szemere brigadéros!

Becsap ez a Szemere Lipót valamennyitünket! Azt hisszük róla, hogy jóhiszemű és becsületes szándéku, de bolond és azért csinálja azt a sok ostobaságot és galibát. Most azután kisül, hogy nem is olyan bolond, a milyennek mutatkozott. Van magához illő esze. Sőt még ennél is több: egy — kevésbé jóízű és még kevésbé jó illatú — de furfangos kis emberke, aki azért játszott annak idején az ellenzéki erkölcsbíró szerepét, hogy a munkások hátán szerepelt jusson, azután pedig összeszűrje a levelet eddigi ellenségeivel és ilyen módon valami kis meleg helyecskére juthasson.

Ugy látszik, el is érte már a célját. Arra vall legalább a következő nyilatkozat, amelynek a közzétételére felkértek bennünket:

Nyilatkozat.

A hozzánk tömegesen érkező tudakozódásokra ez uton értesítjük üzletfeleinket, hogy az országos vasutas-szövetség déli kerületének alakulóban levő fogyasztási szövetkezetével, melynek azletigazgatója Szemere Lipót vasuti altiszt, semmiféle összeköttetésben nem vagyunk.

Tisztelettel

A magy. kir. államvasutak alkalmazottal fogyasztási szövetkezeté.

Tehát innen fuj a szél! A kis bohókás öreg csak azért okvetlenkedik annyit a Konsum igazgatóságában és azért vet gáncot az igazgatóság hasznos dologtevése elé, hogy a szentkoronások által alapított kontrakonsumban üzletvezető lehessen. És addig mesterkedett, amíg szive vágyát el is érte.

Hát jól van, szívesen odaajándékozzuk öt szőröstül-bőröstül a szentkoronás konsumnak. De joggal kérdezzük: mit keres Szemere Lipót még mindig a mi fogyasztási szövetkezetünk igazgatóságában, ha a konkurrens szövetkezet élére állott? Ha az ő arcüre nem stül le a szügyentől az ilyen jellemben vágó áruslás következtében, meddig türi meg még a Konsum igazgatósága a tagok sorában?

Hiszen így a mi szövetkezetünk minden üzleti összeköttetését, vállalatainak minden ágát-bogát a konkurrens szövetkezet vezetőjének szolgáltatja ki. Egyenesen megköveteljük a Konsum igazgatóságától, hogy Szemere Lipótot, mint aki a szövetkezet érdekei ellen durván és következetesen vét, rövid uton zárja ki a tagok sorából. Ha ezt nem teszi meg az igazgatóság, akkor ő maga is bűntársává lesz Szemere Lipótnak és a legközelebbi közgyűlésen aligha tud felelni ezért a mulasztásért.

Pusztuljon Szemere Lipót ur a fészkes fenébe! Fejtse ki fényes tehetségét, ritka becsületességét és nagy szellemi képességeit teljesen a szentkoronás konsum javára. Mi nem kérünk belőle. Jó éjszakát!

Mi az oka?

Tudniillik: mi az oka annak, hogy a vasuti munkások és hovatovább az összes néhez munkát végző, szerényen fizetett vasuti alkalmazottak miért viseltetnek olyan lángoló haraggal és gyűlölettel az ugynevezett szentkoronás szövetség ellen? Erre a kérdésre feleletképpen legutóbb két példát soroltunk fel. Most egy újabb esettel világíthatjuk meg ennek az engesztelhetetlen ellenszenvnek az okát. Tanulhat belőle mindenki, ellenség és jóbarát egyaránt.

Deésről írják nekünk ugyanis a következőket:

Nagy megbotránkozást okozott a deési vasutasok között egy brutális eset, amelynek szomorú dicsőségű hőse Gálfi Ferenc állomásfőnök. Szakács Sándor a deési állomáson van mint kézbesítő alkalmazva. Szorgalmas, lelkiismeretes ember, aki panasza nem igen szolgáltatott okot. Megtörtént a múlt hét egy napján, hogy Szakács kézbesítő, szolgálati kötelességét teljesítvén, elvitte az értesítőt a szertárba. Mig távol volt, Gálfi állomásfőnök kereste a teherraktárnál. Nem találta, nem is találhatta, hiszen hivatalos teendője Szakácsot a szertárhoz szólította. Mikor Szakács Sándor visszatért, Gálfi állomásfőnök ráírvallt, hogy hol volt. Szakács alázatos udvariassággal válaszolt, hogy az értesítőt vitte a szertárba. Erre Gálfi — se szó, se beszéd — háromszor pofonvágt a szegény szolgát; ezt a jellemtelen durvaságot azután azzal toldotta meg, hogy elsejére elcsapta a szerencsétlen, meggyalázott embert.

Gálfinak ez a brutális eselekedete az egész állomás személyzetét fellázította. Nem egy kéz szorult elkeseredetten ökölbe a nyomorult tett hallatára. Vajjon mit szólna az állomásfőnök ahhoz, ha egyszer az igazgató nem találja őt az irodájában és ezért felképné és elcsapná. Azt hiszi ez az ur magáról, hogy ő valami középkori kényur és a szolgák, munkások meg alisztek az ő jobbjai, akiket megrugdoshat, sanyargathat kénye-kedve szerint?

Eddig a deési levél. És mi köze ennek a szentkoronás szövetséghez — kérdezheti joggal mindenki. Azt is megmondjuk menten. Az a Gálfi állomásfőnök, aki ilyen halatlan brutalitással bizonyította be, mennyire megveti, mennyire üldözi a szegényebb sorban levő vasuti alkalmazottakat, ugyanez a Gálfi a szervezője és titkára a szentkoronás szövetség deési körületének.

Lehet-e csodálkozni tehát azon, ha a jóérzésű vasutasok irtóznak és menekülnek attól a szövetségtől? Valóban, nagyon rászul eszelték ki annak a szövetségnek a főemberei, hogy erőszakkal tartják vissza a tagokat és hivatalból vonatják le a járulékokat. Mert különben olyan csupaszon állának már ma, mint a lyukból kiöntött ürge.

Megyünk előre!

A vasuti munkásság kebelében megindult mozgalom hova-tovább nagyobb arányokat ölt. Amint a fejlődésben nincs szünet, nincs megállás, úgy az egészséges, az életre való mozgalomban sem lehet. Azok, akik ellenségei ennek a mozgalomnak, azoknak talpa alatt ég a föld. A vasuti munkásság minden kategóriája szervezkedik és csatlakozik a Vasuti Munkások Országos Szövetségéhez.

Kocsirendező, váltóőr, lámpakezelő és málházó munkástársaink e hó 6-án tartották meg országos értekezletüket a szövetségünk helyiségében. Az értekezleten képviselve volt: Petrozsény, Arad, Debrecen, Püspökladány, Nagy-Becskerek, Budapest-Dunapart, Budapest-Józsefváros, Rákos-Rendező, Királyháza, Tövis, Szajol, Békés-Csaba, Krivadia, Livadia, Szeged, Nagy-Kikinda, Kolozsvár és Brassó.

A többi állomásokról írásban jelentették be a mozgalomhoz való csatlakozásukat. A vasuti munkások országos szövetségének megbízásából Fellner Béla és Farkas Izor munkástársak jelentek meg az értekezleten.

A tanácskozás egész napot vett igénybe. A fenti szolgálótagok követeléseit összefoglalták és megbízták szövetségünket, hogy az általános emlékirathoz csatolva, juttassa az illetékes forum elé. Az emlékirat ismertetése kapcsán eme követeléseket annak idején lapunkban közölni fogjuk.

Kimondották egyben azt is, hogy belépnek a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe.

Helyreállott a rend.

Már mint Érsekújvárott. Megirtuk: Leményi Papp Gábort eltávolították az érsekújvári műhely nyakáról. Ezzel a baj okozója tűnt el. Most pedig arról értesülünk, hogy az igazságtalanul rendszabályozott Majnik munkástársunk elbocsátását visszavonták és ezzel teljesen helyreállott a nyugalom Érsekújváron.

Teljes megnyugvással adunk hirt erről a kedvező fordulatról, de nem tagadhatjuk meg magunktól azt a sóhajt: hát szükséges volt egyáltalán az az érsekújvári kaland?

Vasutasok sorsa.

Bicskéről írják: Az itteni állomáson e hó 7-én szerencsétlenség történt. Október 1-én rendelték el, hogy a személyvonatokon kötelet huzzanak végig az utolsó kocsihoz a kalauzok. E munkával volt elfoglalva Penz Jakab kalauz s mikor az álomszuszék hivatalnok hibája miatt elkésve összeállított 19. számú vonat ködtől sikos tetején a gép lökése miatt megcsuszott s a kötélen megbotolva a kocsit tetejéről leest, balcombját törte. Penz Jakab nyolc gyermek atyja. Még elkerülhető lett volna a szerencsétlenség, ha a hivatalnok álomszuszéksága miatt nem kellett volna kapkodni s nem akartak volna tolatni akkor, amikor ember a kocsik tetején dolgozott.

Sztrájk Gyomán.

— Pályamunkások küzdelme. —

Gyomán, az aradi üzletvezetőség területén hétfő óta sztrájkban állanak a pályamunkások, számszerint mintegy ötvenen. A sztrájk okát legvilágosabban megmagyarázhatjuk, ha röviden ismertetjük ottani munkástársaink helyzetét.

Hogy a máv. pályafentartási és raktári munkások helyzete az egész országban mostoha, ismeretes. Hiszen alig jelenik meg lapunknak egyetlenegy száma is, amelyben ne foglalkoznánk ezekkel a páriáknak a panaszaival. De sehohsem olyan türethetetlen a helyzetük, mint az aradi üzletvezetőség területén és itt is az utolsó hely szomorú dicsősége Gyomán.

Vegyük például szemügyre a gyomai raktári munkások helyzetét. A raktári munkások munkaideje egyhuzamban 36 óra, de nem ritkán 40 óra. Ezen munkaidőből 24 óra szolgálatot tesznek az állomáson ugynevezett „rámoló” minőségben, azaz 40 érkező és induló vonathoz segédkeznek a mozdony-szerkocsin a szentet előre lapátolni. Ezenkívül a tisztító-gödörbe eresztett salakot lapátolják ki és hordják el. Ez a szolgálat 24 óráig tart, de ezután következnek még csak a raktári szolgálat. Zsákolnak 12—16 óra hosszat és mindezen szolgálatért fizet a vasut havi 20 koronát.

Szinte mesének tartaná a távolálló, hogy a gazdag, hatalmas máv., a humánus keresztény állam így szipolyozza ki alkalmazottainak munkaerejét és ezért még éhbernek is alig nevezhető ellenértéket ad nekik.

A felek részére való zsákolást az állomásfőnökség által megállapított áron végzik a raktári munkások. Ez képezi a máv. által fizetett husz korona pótlását. A 36—40 órás testet-lelket őrölő munkájukért most, gabonaszállítás idején, amikor majdnem beleszakadnak az örjítő munkába, a vasut által fizetett 20 koronával együtt a kereset 70 korona egy hónap alatt. De csak most, mert a többi hónapokban 40—50 kor. a kereset, dacára annak, hogy soha az egész éven keresztül egy percnyi szabad idejük nincs.

Ilyenek a máv. szolgálótagok feltételei, majdnem az egész aradi üzletvezetőség vonalán. Kell ide talán valaki, aki a munkásokat izgassa? Csak egy szikra kell, hogy lángrobbantsa a sajnos, nagyon is indokolt elkeseredést és kész a sztrájk.

Szakasztott ilyen a pályamunkások helyzete is. Hidegben, izzó melegben, szélben, viharban, esőben, tikkasztó szárazságban végzik kora hajnaltól késő éjjelig a kemény munkát és kaptak ezért hat hónapon át 60 krt naponként, négy hónapon át 70 krt és a két nyári hónapban, amikor körülöttük a mezei munkások megkezdték a 3—4—5 korona napszámot, a pályamunkásoknak nagylelkűen 80 kr. napibért fizettek. Ezek olyan munkások, akik nagyjából már 15—36 év óta szolgálják becsületesen a máv.-ot!

Gyomai munkástársaink egytől-egyig tagjai szövetségünknek és az ő megbízásukból szövetségünk beadványt intézett az aradi üzletvezetőséghez, melyben a napibéreknek olyténképpen való megjavítását kérték, hogy a három nyári hónapban át 2 kor. 40 fillér, a többi kilenc hónapban pedig 2 kor. legyen.

Ugy-e bár, ez nem tulhajtott követelés? Ebből csak nagyon szerényen élhet meg a munkás családjával együtt, főként a pályamunkás, akinek dupla kosztról kell gondoskodnia, mert leggyakrabban csak a vasárnapot töltheti családjával körében.

És erre a szerény kérésre az aradi üzletvezetőség a következő elutasító választ adta:

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK
Aradi üzletvezetőség

1919. szúm.
II.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi vezetőségének

Budapest.

F. é. július 21-ről kelt beadványára értesítjük a tekintetes központi vezetőséget, hogy a pályafentartási munkások részére kért ilyfoku béremelés az üzletvezetőség hatáskörén kívül esik.

Amit azonban az üzletvezetőség és tekintetben saját hatáskörében tehet, az meg is történt, amennyiben azon munkások, akik már hosszabb ideig vannak a vasutintézet szolgálatában és szorgalmuk, jó magaviseletük és használhatóságuk által érdemesekké mutatkoznak, a napibér fokozatos emelésében már most is részesülnek.

Az üzletvezetőség válasza, amelyet Fetter főfelügyelő, üzletvezető-helyettes irt alá, tehát udvarias formában adott rideg elutasítás. Szövetségünknek az a kísérlete, hogy a visszas helyzet megszüntetéséhez és az elégtelenség veszedelmes anyagának az eltávolításához ösztön és becsületesen hozzájáruljon, nem járt sikerrel. Mindössze annyi eredménye volt Szövetségünk közbenjárásának, hogy az üzletvezetőség 70 krajcárról 80 krajcárra emelte a pályamunkások napibérét.

Ez azonban nem elégíthette ki természetesen munkástársainkat. Most már ők maguk fordultak kéréssel az üzletvezetőséghez. Hiába. Másodszor is beadták kérvényüket. Ugyancsak eredménytelenül. A végig sértő elutasítás, a nagy nyomorúság fölött való elkeseredés tetőfokára hágott.

September 27-én Reiter főmérnök, a mezőturi osztálymérnökség főnöke hajtányon kiment Gyomára. A pályamunkások ekkor

— immár *harmadszor!* — alázatos kérvényt szerkesztettek hevenyében, amelyben napibérüknek két koronában való megállapítását kérték. A kérvényt személyesen adták át a főmérnöknek és kérésüket szóban is megindokolták.

Reiter főmérnök ur erre azt felelte:

— Napibérüknek átlag 90 krajcárra való felemelését ezennel *megadom*. Kérvényüket pedig felterjesztem az üzletvezetőséghez és *pártolni fogom*, hogy megkapják a napi egy forintot. Végezzék csak továbbra is nyugodtan a munkát.

Ez a válasz megnyugtatta a pályamunkásokat. Nyugodtan tértek vissza munkájukhoz és meg voltak győződve, hogy az üzletvezetőség teljesíti méltányos és szerény kérésüket.

Azonban másképp fordult a sor. Szombaton, e hó 6-án, Sztankovics aradi üzletvezető ellátogatott Mezöturra és tárgyalt Reiter főmérnökkel. Hogy mit beszéltek, mit nem, azt nem lehet tudni, de már szombaton hire járt, hogy az üzletvezető nemcsak hogy nem adta meg a kért 2 korona napibért, de még a főmérnök által megadott tíz krajcárnyi javítást is visszavonatta.

És tényleg, hétfőn reggel, mikor a pályamunkások munkába állottak, Altmann pályafelügyelő felolvasott előttük egy táviratot, mely szerint a napibért a mai naptól kezdve ismét leszállítják 80 krajcárra.

— Akinek tetszik, — tette hozzá nagy bölcsen a pályafelügyelő — az dolgozhat tovább, akinek nem tetszik, az mehet.

Erre azután megtörtént az, ami előrelátható és ezek után kikerülhetetlen volt: valamennyi pályamunkás egytől-egyig kijelentette, hogy leteszi a szerszámot. *Anélkül, hogy előzetesen összebeszéltek volna, valamennyien ott nyomban kimondták, hogy ezért a bérért egy percig sem dolgoznak tovább.* Aznap délután még elhatározták, hogy Bartha Balázs és Tanai Lajos előmunkásokat megbízzák, hogy követelésüket az om. utján adják át az aradi üzletvezetőnek. Amikor a kisegítőmunkások is csatlakoztak — hétfőn délután — a sztrájkolókhoz, az urak ezeknek meg akarták adni a 10 krajcáros béremelést, hogy őket visszatartsák. De ez a fiúka nem használt: a pályamunkások valamennyien összetartanak és egyetlenegy sem ment munkába.

A sztrájkolók küldöttségét menesztettek Budapestre, amely csütörtökön jelenik meg Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter urnál és Ludvigh Gyula elnökgazgató urnál, hogy panaszkodjat és kérésüket előadják.

Reméljük, hogy a küldöttség eredményesen végzi az utját. A kereskedelmi miniszter és az elnökgazgató teljesíteni fogják a sztrájkolók kívánságait, nemcsak azért, mert az igazságos és méltányos, hanem azért is, mert *attól kell tartani, hogy a sztrájkmozgalom elharapódzik az egész aradi üzletvezetőség területére.* Amit megakadályozni elvégre nemcsak a munkások, hanem a Máv. érdeke is.

Gyomai munkástársainkat pedig arra kérjük, őrizzék meg nyugalmukat és kitartásukat, bizzanak ügyük igazságában és abban, hogy velük van az egész vasuti munkásság eleven rokonszenve.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleménye.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

Két értesítés.

Két helyi csoport közleményét kiragadjuk a többi közül és ezen a helyen tesszük őket közzé. Nem csak azért, mert nagyobb fontosságot tulajdonítunk nekik, hanem azért is, mert néhány megjegyzést kívánunk hozzájuk fűzni.

A Budapest-északi helyi csoport arról értesíti tagjait, hogy Hungária-körut 289. sz. alatti Tolnai-féle vendéglőben levő helyiségében e hó 13-án, szombaton este pontban

fél hét órakor felolvasással egybekötött taggyűlést tart.

A miskolci helyi csoport vezetősége pedig annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy mindazon tagok számára, kik írni és olvasni nem tudnak, *tanfolyamot* nyit. Összes tagtársaink szíveskedjenek az illetőknek ezt tudomásukra adni. A tanfolyam díjmentes és november hó 1-én kezdődik.

Igaz gyönyörűséggel tesszük közzé ezt a két értesítést. Nagy örömmel tapasztaljuk, hogy ez a két helyi csoport helyesen fogja fel hivatását.

Mert a mi Szövetségünk nem kaszinó és parádés testület. Nekünk komoly célokért komoly munkát kell folytatnunk. A helyi csoportok teendőit három részre kell osztani.

1. Iparkodjanak a szervezetünket erősíteni, új tagokat szerezni, befizető helyeket és új csoportokat létesíteni.

2. Foglalkozzanak az alapszabályszerű keretek között a munkaviszonyokkal és a szövetségi ügyekkel.

3. Egyik legelőkelőbb és legfontosabb feladata a helyi csoportoknak a tagok felvilágosítása és oktatása. Mert azzal, hogy lefizeti a tagjárulékot, még mindig nem egész harcosa a tag a mi igazságos ügyünknek és nem tett eleget kötelességének. *Csak akkor megbízható társunk a tag, ha a szíve és az elméje is a miénk!*

E célból igen helyes a felolvasások és előadások rendszeresítése. Tegye meg e téren is minden helyi csoport a kötelességét. Ha egyebet az erők hiányában nem lehet tenni, olvassanak föl és magyarázzanak meg ahhoz értő tagtársaink felvilágosító és oktató füzeteket. Ezeknek a kiválasztásában és megszerzésében lapunk szerkesztősége készséggel áll minden helyi csoport rendelkezésére, ha hozzánk fordulnak.

Előre, testvérek! Hódítsuk meg a szíveket és az elméket!

A helyi csoportok közleményei.

Szajol. A szajoli befizetőhely vasárnap, e hó 14-én, délelőtt féltíz órakor értekezletet tart, amelyre az összes tagok megjelenni tartoznak.

Arad. Az aradi helyi csoport vezetősége minden hó első péntekjén tart ülést. A vezetőségi tagokat az elnökség ez uton szólítja föl, hogy elvállalt kötelezettségüknek lelkiismeretesen tegyenek eleget.

Minden hó utolsó keddjén taggyűlést tart a helyi csoport.

Brassó. Szövetségünk brassói helyi csoportjának jegyzője, Császár János tagtárs tisztességéről lemondván, e hó 1-én rendkívüli közgyűlést tartottak, amelyen jegyzővé Tökés Gyula, bizalmiférfivá Koty József tagtársak választottak.

Jövő hó 3-án a brassói helyi csoport saját pénztára javára műsorral egybekötött mulatságot rendez, amelyre összes munkástársainkat tisztelettel és szeretettel meghívja.

Kaposvár. A kaposvári helyi csoport rendes havi taggyűlését folyó hó 14-éről az országos vezetőségi gyűlés miatt folyó hó 21-ére halasztotta.

Nyugtázások.

Budapest. A Budapest-nyugoti helyi csoport október 2-án, saját könyvtára javára jól sikerült társas-vacsorát rendezett, amelyen a következő adományok folytak be:

Pollák Herman 1.10., Martonovics Gyula 1.10., Szemeti József 1.10., Mayer Gyula 1.10., Pajor Ödön 1.10., János Miklós 1.10., Olajos József 1.10., Szakál Géza 1., Stefán Károly 1 korona, Krasnyanski József 40 fill., Streitenberg Ferencz 20 fillér. Tombola jövedelme 15.30 korona. Összes bevétele 25 korona 60 fillér.

Szeged. A szerencsétlenül járt Székely Lajos családjának segélyezésére a sátoraljanjhelyi helyi csoport 19.81 koronát küldött, amit köszönettel nyugtáz a szegedi helyi csoport vezetősége.

Munkástársak! Mindenütt, ahol megfordultok, követeljétek a Népszavát!

LEVELEZÉS.

K. p. u. fűtőház. (*Vissza a csizmát!*) Az elmúlt év november havában minden fűtő ki kapta a parancsot, hogy mértékvetel miatt menjenek be a városban lakó csizmadia-mesterhez. Szegény fűtő kar-társaink fölládozták pihenőjüket abban a hiszemben, hogy végre megkapják a meleg csizmát, úgy, mint az más fűtőháznál szokás. Kilencven fűtő közül 40-45 már hordta is a csizmát, míg egy szép napon rendeletre vissza kellett adni. Ki rendelte ezt el, nia is titok.

Megjegyzendő, hogy a csizmát minden üzletvezetőségnél kapják, csak a jobbpárti ü. v.-nél nem. A mozdonyvezetők is kapnak csizmát, pedig a fűtőknek vízben és hóban kell gázolniuk.

Brassó. (*Amiről a főnök ur nem tud.*) Ez uton figyelmeztetjük Lázár Lajos állomásfőnök urat, hogy a raktári munkásoknak az őket megillető nyolc napi szabadságot ne tagadja meg, azzal az indokkal, hogy az még *nincsen szentesítve*, mert ez nem áll, főleg ne tagadja meg az olyan munkásoktól, akik 8-10 éve megszakítás és büntetés nélkül dolgoznak a raktárnál.

A katonai gyakorlatokon eltöltött munkaidő hatvan százalékának kifizetése nemcsak a kinevezettekre, hanem a munkásokra is vonatkozik. Tehát kérjük a főnök urat, hogy azon munkásoknak, akik gyakorlaton voltak, ezt a 60 százalékot utalja ki. Mi azt hisszük, hogy a miniszteri és igazgatósági rendelet az állomásfőnök urnak is be kell tartania. Végül kérjük az állomásfőnök urat, figyelmeztesse a raktárnokokat, hogy a munkásoknak tulidejét pontosan vezessék a napi jegyzékbe és ne felibe számolják el.

Ujarad. (*A pályafelügyelő ur és a vasuti jegy.*) Idejét multa história ez, de azért elmondjuk, mert nagyon jellemző. Ugy esett a dolog, hogy az üzletvezetőség a múlt hét 22-én kiküldte a vasuti szabadjegyet annak a pályőrnek, aki a 23-iki értekezleten képviselni akarta munkástársait. A jegy Szécsi pályafelügyelő kezeihez jutott. Ezt az urat Vinga környékén is alaposan ismerik a komiszkodásairól. Ellensége az öntudatos munkásnak s mikor a jegy a kezéhez jutott, így gondolkozott:

— Majd adok én neked pesti értekezletet, csak várj.

Elcsukta a jegyet és csak 23-án kézbesítette az illető pályőr munkástársunknak, hogy ne tudhasson Pestre jönni. Az ilyen komiszkodáshoz nem kell kommentár. Egyébként ezt az urat még bemutatjuk munkástársainknak.

Érsekújvári műhely. (*Bruck Ede, a Máv. védőangyala.*) Nem is tudtuk, hogy a Máv.-nak védőangyala is van, aki egy csomó műhelyt végig gyakorolt csak azért, mert mint gyakorlónak az agyveleje oly kemény volt, hogy egy-egy műhelynek a csiszolókövei nem voltak elegendők arra, hogy egy kis technikai tudást csiszoljanak bele. Azért mint szájhős mindenütt, talán még a tengerészknél is bevált volna. Mert ott is volt ám ő kelme, még pedig önkéntes és hozzá állami költségen.

Végre valahára Leményi Papp Gábor dicsőségére legyen mondva, Érsekújváron rend lesz és tudjátok munkástársak, miért lesz rend? Mert a Máv. igazgatósága Bruck Ede, val. bel. titk. művezető-gyakornokot helyezte az érsekújvári műhelybe. Igen, ezt ő maga mondta, a kemény és nagy tudású Bruck Ede, de még mást is mondott. Azt, hogy *majd én megmutatom maguknak, hogy rend lesz itt, mert engem az igazgatóság azért helyezett ide!*

No jó, most már csak azt kérdezzük az igazgatóságtól, az ilyen erélyes legényeket miért nem helyezik az igazságügyminiszteriumba vagy Oroszországba? Hát éppen csak Érsekújvárra kellett ezt az erélyes legényt helyezni? Biztosítjuk a Máv. igazgatóságát, itt nem igen fog érvényesülni ez a legény. *Hiszen Leményi már nincs itt!* Hanem más tanácsot adunk az igazgatóság-

